

Priemonės „Pramonės skaitmeninimas LT“ kvietimo Nr. 2 dažnai užduodami klausimai ir atsakymai

Vadovaujantis priemonės „Pramonės skaitmeninimas LT“ projektų finansavimo sąlygų aprašu Nr. 2¹ (toliau – Aprašas)

(norėdami išskleisti informaciją, spauskite rodyklę)

1. Ar įmonė, kuri yra gavusi finansavimą pagal pirmą priemonės „Pramonės skaitmeninimas LT“ kvietimą, gali būti tinkamas pareiškėjas?

Taip, įmonė gavusi finansavimą pagal šios priemonės pirmą kvietimą, gali būti tinkamas pareiškėjas (žr. 14 p. dėl technologinio audito papildymo).

2. Ar įmonė, kuri 2019 m. neturėjo ir šiuo metu neturi gamybos proceso, tačiau jį vykdė tiek 2018 m., tiek anksčiau bei po projekto įgyvendinimo norėtų vėl jį pradėti vykdyti, gali būti tinkamas pareiškėjas?

Įmonė būtų tinkamas pareiškėjas, jei ji yra pramonės MVĮ, įregistruota anksčiau nei prieš metus ir vidutinės metinės (imama 3 paskutinių finansinių metų arba per laiką nuo MVĮ įregistravimo dienos (jeigu MVĮ vykdė veiklą mažiau nei 3 pastaruosius finansinius metus) pajamos iš pačios MVĮ pagamintos produkcijos yra ne mažesnės kaip 145 000 Eur (Aprašo 18.2 p.).

3. Ar tam pačiam projektui galima dalyvauti šioje „Pramonės skaitmeninimas LT“ priemonėje bei gauti UAB „Invegos“ paskolą tiems patiems įrenginiams finansuoti? Ar tai nebūtų dvigubas finansavimas?

Tas pats projekto vykdytojas, kuris jau vykdo „Pramonės skaitmeninimas LT“ pirmo kvietimo projektą gali dalyvauti priemonės antrame kvietime, tačiau tik su nauju projektu (išigyjami nauji įrengimai), o ne tam pačiam projektui įgyvendinti.

Jei nuosava projekto dalis finansuojama paskola su UAB „Invega“ garantija, tokiu atveju visa paskola būtų pripažinta kaip valstybės pagalba – reikėtų sumuoti ir vertinti, ar neviršijamas maksimalus pagalbos intensyvumas pagal Lietuvos Respublikos 2014–2020 metų regioninės pagalbos žemėlapi², kuris sako, kad maksimalus finansavimo intensyvumas didelėms įmonėms gali būti 25 proc., vidutinėms 35 proc., labai mažoms ir mažoms 45 proc. Taip pat reikėtų įvertinti, ar bus užtikrintas 25 proc. „švarių lėšų“ indėlis į projektą pagal Bendrojo bendrosios išimties regalmento³ 14 str. 14 p.: „Pagalbos gavėjas arba iš nuosavų išteklių, arba iš išorės gautų lėšų, teikiamų be jokios viešosios paramos, turi teikti finansinį įnašą, kurį sudaro bent 25 % tinkamų finansuoti išlaidų“.

4. Ar įmonė, kurios pagrindinė veikla pagal EVRK Statistikos departamento duomenis nepatenka į C sekciją „Apdirbamoji pramonė“, galėtų būti tinkama pareiškėja, jeigu jos vykdoma gamybinė veikla sudaro mažesnę dalį, nei pagrindinė veikla? Jei taip, kokią dalį iš gamybinės veiklos įmonės gaunamos pajamos turi sudaryti nuo visų įmonės metinių pardavimo pajamų?

Taip, įmonė gali būti tinkamas pareiškėjas, jei atitinka Aprašo 18.2 punkte nustatytus reikalavimus, t. y. turi būti pramonės (Aprašo 4.25 p.) MVĮ, veikti ne trumpiau nei vienerius metus ir įmonės vidutinės pajamos iš pramonės veiklos turi būti ne mažesnės nei 145.000 Eur per 3 paskutinius finansinius metus. Vertinimo metu gali būti paprašyta pateikti dokumentus, įrodančius, kad įmonė vykdo gamybinę veiklą ir iš tos veiklos vidutinės 3 metų gautos pajamos ne mažesnės nei 145.000 Eur.

Apraše nėra nustatyta, kokia apimtimi turi būti vykdoma atitinkama (pramonės) veikla, t. y. procentas, kiek sudaro gamybinė veikla visoje įmonės veikloje nėra svarbus, pvz.: bendroje įmonės pajamų struktūroje 80 proc. gali būti iš pardavimo veiklos ir tik 20 proc. iš gamybos/pramonės veiklos, tačiau tie 20 proc. turi sudaryti ne mažiau kaip 145.000 Eur vidutinių 3 paskutinių finansinių metų pajamų iš pačios įmonės pagamintos produkcijos.

5. Ar vertinant atitiktį 18.2 papunkčiui, vidutinės pačios įmonės pagamintos produkcijos pajamos galės būti skaičiuojamos įtraukiant 2020 m. pirmų ketvirčių pajamas?

Vertinimas bus atliekamas pagal paskutinių 3 finansinių metų (2017–2019 m.) arba per laiką nuo MVĮ įregistravimo dienos (jeigu MVĮ vykdė veiklą mažiau nei 3 pastaruosius finansinius metus) duomenis.

6. Kaip skaičiuojamos vidutinės metinės pardavimo pajamos per 3 finansinius metus, jeigu įmonė veiklą vykdo mažiau nei 3 finansinius metus (pvz., įmonė įregistruota 2017 m. liepos mėn.)?

Pateikto pavyzdžio atveju įmonė per 2017–2019 m. veiklą vykdė 2 metus ir 6 mėn. (viso 30 mėn.), todėl jos vidutinės metinės pajamos būtų skaičiuojamos taip:

2017 m. pajamos + 2018 m. pajamos + 2019 m. pajamos = bendra pajamų suma

Bendra pajamų suma / 30 mėn. = vidutinė pajamų suma per mėn.

Vidutinė pajamų suma per mėn. x 12 mėn. = vidutinės metinės pajamos.

7. Įmonė savo balanse turi žaliavas, reikalingas galutiniam produktui pagaminti (pvz., medieną) ir patys parduoda iš šių žaliavų pagamintą produkciją (pvz., baldus) galutiniam vartotojui, tačiau produkcijos gamybą užsako pas rangovą. Pagal EVRK 2 red. 2 priedą „Gamybos procesą užsakančių (outsourcing) vienetų klasifikavimo taisyklės ir apibrėžimai“ tiek užsakovas, tiek rangovas yra klasifikuojamas toje C sekcijos (Apdirbamoji gamyba) klasėje, kuriai priskiriamas visas gamybos procesas. Ar tinkamas pareiškėjas: - Užsakovas, kuris iki tol pats negamino, bet planuoja įsigyti įrangą gamybai, atitinkančią Aprašo reikalavimus? Kaip būtų vertinama Aprašo 18.2 punkto reikalavimas? - Rangovas, kuris planuoja automatizuoti gamybą. Kaip būtų skaičiuojama vidutinės pačios MVĮ pagamintos produkcijos metinės pajamos?

Užsakomosios gamybos vertinimas atliekamas pagal EVRK 2 red. 2 priedą „Gamybos procesą užsakančių (outsourcing) vienetų klasifikavimo taisyklės ir apibrėžimai“⁴.

Užsakovas, kuriam priklauso ir pagrindinės žaliavos (pvz., audiniai ir sagos – drabužiams, mediena ir metalinės dalys – baldams gaminti), ir galutinė produkcija, tačiau gamybos procesui vykdyti yra sudaręs sutartį su rangovais, klasifikuojamas toje C sekcijos (Apdirbamoji gamyba) klasėje, kuriai priskiriamas visas gamybos procesas.

Užsakovas, kuriam nepriklauso pagrindinės žaliavos, tačiau yra sudaręs sutartį su kitu vienetu gamybos procesui vykdyti, priklausomai nuo veiklos ir konkrečios parduodamos prekės yra klasifikuojamas G sekcijoje (Didmeninė ir mažmeninė prekyba) jeigu jis vykdo tik šią veiklą.

Rangovas, kuris vykdo Užsakovo užsakymus, visais atvejais „klasifikuojamas kaip vienetas, savo sąskaita gaminantis tokias pat prekes <...>“ arba „klasifikuojamas kartu su vienetais, savo sąskaita gaminančiais tokias pat prekes“.

Pvz.: Tarkime įmonė „A“ (Užsakovas) užsako tekstilės gamybos paslaugą pas įmonę „B“ (Rangovas):

- Įmonės „A“ veikla bus priskiriama apdirbamajai gamybai tuo atveju, jei žaliavos priklausys „A“. Jei žaliavos nepriklausys įmonei „A“, jos prekės ir veikla bus klasifikuojamos G sekcijoje kaip prekyba.

- Įmonės „B“ veikla bus priskiriama C sekcijai kaip apdirbamoji gamyba (visais atvejais).

Taigi, tiek Užsakovas (kuris iki tol pats negamino, bet planuoja įsigyti įrangą gamybai), tiek Rangovas būtų tinkamas finansuoti pareiškėjas, jei gautos vidutinės metinės pajamos (kiekvieno pareiškėjo atskirai) per paskutinius 3 finansinius metus iš gamybinės veiklos yra ne mažiau nei 145.000 Eur.

8. Ar įmonė būtų tinkamas pareiškėjas, jei ji vykdo veiklą pagal EVRK 2 red. 10.85 „Paruoštų valgių ir patiekalų gamyba“?

Vadovaujantis Aprašo 4.25. punktu „Pramonės įmonė – įmonė, vykdanči pramonės ekonominę veiklą pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.), <...> , priskirtiną B sekcijai „Kasyba ir karjerų eksploatavimas“ (išskyrus šias ekonomines veiklas: B 06 „Žalios naftos ir gamtinių dujų gavyba“, B 08.92 „Durpių gavyba“ ir B 09.1 „Naftos ir gamtinių dujų gavybai būdingų paslaugų veikla“) ir C sekcijai „Apdirbamoji gamyba“ (išskyrus ekonominę veiklą C 19 „Kokso ir rafinuotų naftos produktų gamyba“)“.

Įmonės veikla pagal EVRK 2 red. 10.85 „Paruoštų valgių ir patiekalų gamyba“ priskiriama prie tinkamos finansuoti C sekcijos „Apdirbamoji gamyba“. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad turi būti įvertinta, ar veikla nėra susijusi su pirminės žemės ūkio produkcijos perdirbimu (nefinansuojama sritis), ar veikla teisingai priskirta prie konkrečios EVRK veiklos.

9. Ar įmonė būtų tinkamas pareiškėjas, jei jos vykdoma veikla pagal EVRK 2 red. „102000 - Žuvų, vėžiagyvių ir moliuskų perdirbimas ir konservavimas“?

Aprašo 15 punktas nurodo, kad „Finansavimas gali būti skiriamas pareiškėjams visose srityse, išskyrus 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1301/2013 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir dėl konkrečių su investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslu susijusių nuostatų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1080/2006 (OL 2013 L 347, p. 289), 3 straipsnio 3 dalyje nustatytus atvejus, de minimis reglamento 1 straipsnio 1 dalyje išvardytus sektorius ir veiklas ir Bendrojo bendrosios išimties reglamento 1 straipsnio 2-5 dalyse, 13 straipsnyje ir 14 straipsnio 16 dalyje nustatytus apribojimus“.

Bendrojo bendrosios išimties reglamento 1 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad šis reglamentas netaikomas pagalbai, suteiktai žuvininkystės ir akvakultūros sektoriuje, kuriam taikomas Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1379/2013. Todėl finansavimas pagal Aprašą negalėtų būti skiriamas pareiškėjams, kurių pagrindinė veikla yra susijusi su pirminiais žuvininkystės ir akvakultūros produktais.

10. Ar įmonė būtų tinkamas pareiškėjas, jei vykdo automobilių remonto veiklą?

Vadovaujantis Aprašo 4.25 papunkčiu, finansavimas negalėtų būti skiriamas pareiškėjams, kurie vykdo autoserviso veiklą, nes automobilių remonto veikla priskiriama G sekcijos klasei 45.2 „Variklinių transporto priemonių techninė priežiūra ir remontas“.

11. Ar šiai priemonei paraiškas gali teikti didelės įmonės, kurių darbuotojų skaičius viršija 250?

Pagal Aprašo 13 punktą galimi pareiškėjai yra pramonės MVI, t. y. labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės. Didelės įmonės nėra tinkami pareiškėjai pagal šią priemonę. Atkreipiame dėmesį, kad įmonės statusas nustatomas sumuojant visų susijusių įmonių ir partnerinių įmonių duomenis.

12. Kada turi būti atliktas technologinis auditas, jei planuojama vykdyti abi Aprašo 10.1 ir 10.2 punktuose nurodytas veiklas?

Planuojant įgyvendinti abi Aprašo 10 punkte nurodytas veiklas, MVĮ technologinis auditas turi būti atliktas iki paraiškos pateikimo, o technologinė priežiūra (technologinio konsultavimo paslaugos) gali būti atliekama ne anksčiau kaip nuo paraiškos pateikimo dienos (t. y. projekto įgyvendimo metu).

MVĮ technologinis auditas, kuriam prašoma finansavimo, turi būti atliktas ne anksčiau kaip iki 2019 m. sausio 1 d. (pagal Aprašo 25 p. „Jeigu Aprašo 10.1 papunktyje nurodytas pramonės MVĮ technologinis auditas, kuriam prašoma finansavimo, pradedamas įgyvendinti iki 2019 m. sausio 1 d., visas projektas tampa netinkamas ir jam finansavimas neskiriamas.“)

Auditas turi būti atliktas perkant paslaugą (paslauga turi būti įsigyta rinkos sąlygomis iš trečiųjų šalių, nesusijusių su pareiškėju). Jei auditą atlieka pati įmonė, audito parengimo išlaidos nėra tinkamos finansuoti.

13. Jei technologiniam auditui nėra prašoma finansavimo, ar tokiu atveju technologinis auditas gali būti pradėtas iki 2019 sausio 1 d.?

Jei technologiniam auditui nėra prašoma finansavimo, auditas gali būti pradėtas iki 2019-01-01, tačiau auditas turi būti aktualus, atnaujintas pagal dabartines tendencijas (nepasenę sprendimai).

14. Ar gali būti papildytas technologinis auditas, rengtas pirmam priemonės kvietimui, ar turėtų būti rengiamas naujas auditas? Kaip su parama auditui tiek pirmu, tiek antru atveju (jei būtų prašoma)?

Technologinis auditas, rengtas pirmam priemonės kvietimui, gali būti papildytas. Jei technologiniam auditui yra prašomas finansavimas, auditas negali būti pradėtas įgyvendinti anksčiau nei 2019-01-01 (Aprašo 25 p.), todėl audito papildymui turi būti pasirašyta nauja sutartis, sudaryta ne anksčiau kaip 2019-01-01. Išlaidos, patirtos už audito papildymą, būtų tinkamos finansuoti.

Jei technologiniam auditui nėra prašoma finansavimo, auditas/audito papildymas gali būti pradėtas iki 2019-01-01.

15. MITA, įgyvendindama projektą „Sumanios specializacijos MTEP rezultatų diegimo, skaitmeninant gamybos procesus, pramonės įmonėse fasilitavimas (Smart InoTech pramonei)“, 2019-2020 m. laikotarpyje parengė ar dar rengia įmonei skirtą inovacijų auditą ar rekomendacijas. Šių ataskaitų metodologija, forma ir informacija 2/3 atitinka tą formą, kurią reikia pateikti pagal priemonę „Pramonės skaitmeninimas LT“ technologiniam auditui. Todėl, norėdami pasidaryti auditą pagal šią priemonę turėtume papildomai pirkti iš eksperto 1/3 paslaugų, kad auditas atitiktų LVPA reikalavimus. Ar būtų tinkamos išlaidos už tuos papildomus auditoriaus darbus?

Išlaidos, patirtos už papildomai įsigytą audito dalį, kuri nebuvo nagrinėta inovacijų audite, būtų tinkamos finansuoti. Technologinio audito priežiūros išlaidos taip pat būtų tinkamos finansuoti.

Su paraiška reiktų pateikti abu auditus, taip pat papildomo technologinio audito įsigijimo sutartį.

16. Jei pramonės įmonė iki šiol veikė metalo apdirbimo sektoriuje, bet planuoja pradėti iš esmės naują pramoninę veiklą, ar toks projektas (pareiškėjas) būtų galimas? Kokia tada būtų technologinio audito prasmė?

Įmonė, planuojanti pradėti naują pramoninę veiklą, būtų tinkamas pareiškėjas, jei ji atitinka Aprašo 18.2 punkte nustatytus reikalavimus, t. y. turi būti MVI, veikti ne trumpiau nei vienerius metus ir įmonės vidutinės pajamos iš pramonės veiklos turi būti ne mažesnės nei 145.000 Eur per 3 paskutinius finansinius metus.

Technologinis auditas turi parodyti, kaip ta nauja veikla integruojasi į visą technologinį procesą. Šiuo atveju atskirai naujos veiklos parametrų lyginti nereikia, tačiau tai neabejotinai turės įtakos bendram įmonės darbo našumo augimui. Apibendrinant, technologinis auditas turi parodyti, kokios naujos veiklos integruojasi į visą gamybos procesą ir kaip tai paveiks bendrą gamybos darbo našumą. Integravimo principo aprašymas yra svarbus, nes iš jo bus galima matyti kaip nauja įmonės veikla yra susijusi su jau esamais procesais. Nauja veikla čia turi būti suprantama kaip gamybos plėtra.

17. Ar teikiant paraišką audito paslaugos jau turi būti apmokėtos?

Teikiant paraišką auditas turi būti pilnai parengtas, suderintas ir išlaidos apmokėtos, nebent audito sutartyje būtų palikta galimybė auditą tikslinti. Į audito atlikimo sutartį ir kainą negali būti įtrauktos paraiškos parengimo, tikslinimo, verslo plano parengimo išlaidos. Jei šios išlaidos būtų įtrauktos, visos audito parengimo išlaidos būtų netinkamos finansuoti. Taip pat audito sutartyje negali būti numatytas „sėkmės mokestis“, t. y. galimybė apmokėti už audito atlikimą tik gavus finansavimą.

18. Kokie yra pagrindiniai reikalavimai projekte diegiamai įrangai?

Vadovaujantis Aprašo 18.3 punktu projektu turi būti diegiama bent viena skaitmeninė technologija arba skaitmeninė technologija ir su ja susijęs sprendimas. Projektu negali būti diegiamas tik sprendimas.

Skaitmeninė technologija (baigtinis sąrašas):

- 1.1. robotikos technologijos (Aprašo 4.26 p.);*
- 1.2. dirbtinio intelekto sprendimai (Apraše neapibrėžta);*
- 1.3. automatika ir automatizavimo technologijos pramonei (Aprašo 4.1 p.);*
- 1.4. informacinių komutacinių tinklų diegimas (Aprašo 4.11 p.);*
- 1.5. išmaniųjų sensorių, valdiklių ir vykdyklių diegimas (Aprašo 4.14 p.);*
- 1.6. debesijos diegimas (Aprašo 4.7 p.);*
- 1.7. daiktų interneto sistemų diegimas (Aprašo 4.6 p.);*
- 1.8. įmonės išteklių valdymo sistemos diegimas (angl. ERP – enterprise resource planning) (Aprašo 4.15 p.);*
- 1.9. operatyvaus gamybos valdymo sistemų diegimas (angl. MES – manufacturing executing system) (Aprašo 4.22 p.);*

1.10. 3 D spausdinimas (pridėtinės gamybos būdai) (Aprašo 4.8 p.);

Su skaitmenine technologija susijęs sprendimas (baigtinis sąrašas):

- 2.1. skaitmeninės inžinerijos sprendimai (Aprašo 4.27 p.);*
- 2.2. vertikaliosios integracijos sprendimai (Aprašo 4.34 p.);*
- 2.3. horizontaliosios integracijos sprendimai (Aprašo 4.10 p.);*
- 2.4. sumaniosios priežiūros ir aptarnavimo sprendimai (Aprašo 4.28 p.);*
- 2.5. darbo vietų skaitmeninimo sprendimai (Aprašo 4.5 p.);*
- 2.6. kibernetinio saugumo sprendimai (Aprašo 4.16 p.).*

19. Ar programinė įranga, integruota į diegiamą techniką, galėtų būti perkama nuomos principu, t. y. programinė įranga būtų laikoma tiekėjo serveryje (debesyje), o įmonė pirktų prieigą naudojimuisi?

Aprašo 4.21 punktą ir Bendrojo bendrosios išimties reglamento 2 straipsnio 30 punktą ir 14 straipsnio 8 dalį šią galimybę riboja ir jos nenumato:

„4.23. Nematerialusis turtas – kaip ši sąvoka apibrėžta Bendrojo bendrosios išimties reglamento 2 straipsnio 30 punkte ir 14 straipsnio 8 dalyje.“

„8. Nematerialusis turtas naudojamas investicinėms išlaidoms apskaičiuoti, jeigu tenkina šias sąlygas:

a) jis turi būti naudojamas tik įmonėje, gaunančioje pagalbą;

b) jis turi būti nusidėvintis;

c) jis turi būti įsigytas rinkos sąlygomis iš trečiųjų šalių, nesusijusių su pirkėju, ir

d) jis turi būti įtrauktas į pagalbą gaunančios įmonės turtą ir likti susietas su projektu, kuriam skirta pagalba, bent penkerius metus arba MVĮ atveju – trejus metus.“

20. Ar projektu gali būti diegiama tik įmonės išteklių valdymo sistema (angl. ERP)?

Programinė įranga, tame tarpe įmonės išteklių valdymo sistema (angl. ERP) gali būti diegiama, jei ji atitinka Aprašo 4.15 papunktyje pateiktą apibrėžimą (su gamybos procesais sujungta pagrindinių verslo procesų (planavimas, pirkimai, logistika, įranga, rinkodara, pardavimai, finansai, personalas) valdymo technologija, grįsta informacinių technologijų ir sensorikos sprendimais) bei atitinka Aprašo 4.9 punktyje pateikiamą gamybos procesų įrangos su integruota skaitmeninio technologija apibrėžimą (programinė įranga turi būti neatsiejama nuo diegiamos technikos ar įrenginių technologinės dalies ir turi turėti aiškias sąsajas su gamybos procesais).

Programinė įranga taip pat turi atitikti Aprašo 4.12 papunktyje pateikiamą investicijos apibrėžimą, t. y. turi būti susijusi su įmonės pajėgumų didinimu, produkcijos įvairinimu (kai įmonė ima gaminti naujus produktus) arba įmonės bendro gamybos proceso esminiu pakeitimu.

Diegiamos programinės įrangos atitikimas Aprašo reikalavimams turi būti detaliam pagrįstas verslo plane.

21. Jei perkama verslo valdymo sistema ir jos moduliai: gamyba, pirkimai, pardavimai, klientų valdymas / CRM, projektai ir kt. - ar tokie moduliai finansuoti?

Jei verslo valdymo sistemoje yra modulių, susijusių su gamyba, ji būtų tinkama finansuoti, neišskiriant modulių atskirai, t. y. bendrai visą sistemą galima būtų laikyti susieta su gamybos procesais. Bet jei būtų diegiamas tik vienas CRM ir jis nebūtų susijęs su gamybos procesais, jis nebūtų tinkamas finansuoti.

Papildomai atkreipiame dėmesį, kad diegiama programinė įranga turi atitikti Aprašo 4.9 papunktyje pateiktą gamybos procesų įrangos su integruota skaitmeninio technologija apibrėžimą.

22. Ar programinės įrangos licencijos yra tinkamos finansuoti?

Nematerialaus turto (programinės įrangos, licencijų) įsigijimas tinkamas finansuoti tuo atveju, jei atitinka sąlygas:

a) jis turi būti naudojamas tik įmonėje, gaunančioje pagalbą;

b) jis turi būti nusidėvintis;

c) jis turi būti įsigytas rinkos sąlygomis iš trečiųjų šalių, nesusijusių su pirkėju, ir

d) jis turi būti įtrauktas į pagalbą gaunančios įmonės turtą ir likti susietas su projektu, kuriam skirta pagalba, bent trejus metus.

Taigi, licencijos turi būti įsigytos ir įtrauktos į įmonės turto apskaitą.

Programinės įrangos palaikymo/garantinio aptarnavimo išlaidos gali būti tinkamos finansuoti, jei jos įeina į bendrą įrangos kainą, įtraukiamos į nematerialiojo turto vertę, yra faktiškai patiriamos įsigyjant programinę įrangą bei apima įsipareigojimą esant poreikiui teikti programinės įrangos

aptarnavimą / palaikymą ir po projekto pabaigos, tačiau ne ilgiau nei įrangos nusidėvėjimo / amortizacijos terminas.

23. Kaip suprasti reikalavimą, jog įrangos modelis rinkai turi būti pateiktas ne vėliau nei 2017 m.: ar įranga turi būti visiškai naujai pradėta gaminti, ar gali būti įranga, kuri jau yra parduodama, tačiau po 2017 m. atlikti jos patobulinimai?

Vadovaujantis Aprašo 18.4 papunkčiu diegiamos įrangos modelis rinkai turi būti pateiktas ne anksčiau nei 2017 m. Aprašo 4.23 papunktyje apibrėžta, kad „Pateikimas rinkai – konkretaus įrangos modelio arba modernizuoto įrangos modelio (kai pakeičiamos modelio pagrindinės dalys, pagerinančios modelio funkcines savybes) pateikimas rinkai pirmą kartą“. Taigi, tai gali būti naujas modelis arba reikšmingai patobulintas modelis, pradėtas gaminti po 2017 m.

Jei planuojama įsigyti įranga bus gaminama pagal atskirą užsakymą, ją pritaikant įmonės poreikiams, ji automatiškai atitiks šį reikalavimą.

24. Ar taikomas Aprašo 18.4 papunkčio reikalavimas planuojamai įsigyti programinei įrangai (modelis turi būti pristatytas rinkai ne anksčiau kaip 2017 m.)?

Taip, Aprašo 18.4 papunkčio reikalavimai taikomi ir programinei įrangai (tai gali būti programinės įrangos reikšmingi patobulinimai/atnaujinimai).

25. Kaip bus vertinamas sunkumų patiriančios įmonės apibrėžimas, jeigu pareiškėjas turi susijusių įmonių?

Ar pareiškėjas ir ūkio subjektas (pareiškėjas kartu su susijusiomis įmonėmis laikomas ūkio subjektu) nėra priskiriami sunkumų patiriančios įmonės kategorijai, bus vertinama pagal Bendrojo bendrosios išimties reglamento 2 straipsnio 18 punktą. Atskirai bus vertinami tiek pareiškėjo, tiek ūkio subjekto sunkumai pagal 2019 m. patvirtintus finansinės atskaitomybės duomenis (ūkio subjekto sunkumai bus vertinami pagal konsoliduotos finansinės atskaitomybės duomenis, o jeigu tokie nesudaromi – pagal ūkio subjektą sudarančių įmonių finansinės atskaitomybės duomenis sukonsolidavus). Tiek pareiškėjas, tiek ūkio subjektas neturi būti priskiriami sunkumų patiriančių įmonių kategorijai, t. y. jeigu bent vienas iš jų bus patiriantis sunkumų, tokio pareiškėjo paraiška bus atmetama.

26. Jei į projektą planuojama įtraukti įrangos įsigijimo išlaidas (1.000.000,00 Eur) bei darbuotojų darbo užmokesčio išlaidas (200.000,00 Eur), kaip bus apskaičiuojamos tinkamos finansuoti išlaidos?

Pagal Bendrojo bendrosios išimties reglamento 14 st.: „Tinkamos finansuoti išlaidos yra šios: a) investicinės išlaidos į materialųjį ir nematerialųjį turtą; b) numatytos darbo užmokesčio išlaidos, susidariusios dėl pradine investicija sukurtų darbo vietų, apskaičiuotos per dvejus metus; arba c) a ir b punktuose nurodytų išlaidų derinys, neviršijant a arba b punkte nurodytų išlaidų sumos, atsižvelgiant į tai, kuri yra didesnė.“

Jei paraiškoje numatoma ir įrangos įsigijimo, ir darbo užmokesčio išlaidos, tuomet tinkamos išlaidos būtų jų derinys, neviršijant nurodytų išlaidų sumos ir atsižvelgiant į tai, kuri iš reikšmių yra didesnė. Didesnė reikšmė tokiu atveju būtų maksimali tinkamų finansuoti išlaidų suma:

- įrangos vertė – 1.000.000 Eur;

- darbo užmokestis – 200.000 Eur.

- Didžiausia tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma atsižvelgiant į tai, kuri iš dviejų reikšmių yra didesnė, taigi šio pavyzdžio atveju tai būtų 1.000.000 Eur.

Tokiu atveju:

- įrangos tinkamos išlaidos biudžete būtų 800.000 Eur;
- darbo užmokestis – 200.000 Eur;
- viso tinkamos finansuoti išlaidos – 1.000.000 Eur.

Į netinkamas finansuoti išlaidas reikėtų perkelti 200.000 Eur nuo įrangos vertės (nes visos tinkamos finansuoti įrangos vertė ir būtų 1.000.000 Eur, tik dalis, lygi darbo užmokesčiui, keltųsi į netinkamas išlaidas).

Primename, kad, nusimačius darbo užmokesčio išlaidas, už jas reiktų detaliai atsiskaityti.

Atkreipiame dėmesį, kad darbo užmokesčio išlaidos nėra privalomos ir jų neįtraukus į projekto biudžetą visa įrangos vertė būtų finansuotina.

27. Ar patalpos, kuriose bus įgyvendinamas projektas, privalo būti gamybinės paskirties? Jei taip, tuomet iki kokio termino (esant poreikiui) ši paskirtis turi būti pakeista į tinkamą?

Taip, patalpų paskirtis turi atitikti projekto veiklą, t. y. būti gamybinės paskirties. Patalpų paskirtis galės būti pakeista iki projekto įgyvendinimo pabaigos, t. y. iki galutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos.

28. Ar informavus LVPA galėtų būti pakeista projekto metu įsigytos įrangos naudojimo vieta jau užbaigus arba dar vykstant ES lėšomis iš dalies finansuojamam projektui?

Įrangos naudojimo vietos keitimas, suderinus su LVPA, galėtų būti atliktas, tačiau naujosios patalpos turėtų atitikti priemonės reikalavimus, susijusius su nuosavybės teise, paskirtimi, registracija ir kt.

29. Jeigu pareiškėjas šiuo metu neturi tinkamų planuojamai įrangai laikyti patalpų, ar jis gali sudaryti preliminarią patalpų nuomos sutartį, kurioje įrašyta sąlyga, kad sutartis įsigalioja tik pareiškėjui gavus ES finansavimą pagal šią priemonę? Negavus finansavimo patalpų nuomos sutartis neįsigalioja, nes pareiškėjui šios patalpos tampa nereikalingos negavus ES lėšų norimai įrangai įsigyti.

Taip

30. Siekiant padidinti įmonės investicijų dalį į projekto kuriamą ilgalaikį turtą, į projektą ketinama įtraukti projekto įgyvendinimui būtinų statybos darbų išlaidas (netinkamos finansuoti išlaidos). Kokie dokumentai turi būti pateikti su paraiška, pagrindžiant statybos išlaidas ir kada bus reikalinga pateikti pilną techninį projektą su statybos leidimu – kokie terminai numatomi įrašyti į paramos suteikimo sutartį gavus paramą?

Projekto įgyvendinimui būtinos statybos darbų išlaidos gali būti įtraukiamos į projekto netinkamas finansuoti išlaidas ir jos bus skaičiuojamos kaip privačios investicijos į ilgalaikį turtą. Papildomai reikės su paraiška pateikti šių išlaidų dydį pagrindžiantį dokumentą (preliminarias sąmatas, komercinius pasiūlymus ar kt.). Taip pat verslo plane turės būti paaiškinta, kodėl projektui reikalinga statyba/rekonstrukcija/remontas. Kadangi šios išlaidos turi įtakos stebėsenos rodikliui ir naudos ir kokybės vertinimui, skyrus projektui finansavimą į finansavimo sutartį įtrauksime papildomas sąlygas, susijusias su išipareigojimų vykdymu, pvz., per 6 mėn. nuo finansavimo sutarties pasirašymo turės būti pateiktas techninis projektas ir statybos leidimas, su galutiniu mokėjimo prašymu turės būti pateiktos statybos darbų sąskaitos faktūros, priėmimo-perdavimo aktai ir kt.

dokumentai, patvirtinantys patirtų išlaidų dydį. Taip pat pastatas iki projekto pabaigos turės būti įregistruotas Nekilnojamojo turto registre.

31. Kaip bus skaičiuojamas darbo našumas? Jeigu įmonė modernizuos vieną gamybos etapą, o ne visą gamybą, ar darbo našumo padidėjimas bus skaičiuojamas to gamybos etapo, ar visos gamyklos?

Bus skaičiuojamas bendras pareiškėjo įmonės darbo našumo augimas kaupiamuoju būdu (akumuliuotai) nuo paraiškos pateikimo metų iki 3 m. po projekto įgyvendinimo pabaigos.

32. Verslo plano rekomendacijų 4.9 dalyje „Regioninės investicinės pagalbos tinkamumo užtikrinimas“ reikia nurodyti, ar ES investicija bus naudojama gamybos procesui iš esmės pakeisti, ar esamai įmonės veiklai įvairinti ir atitinkamai pagal atsakymą užpildyti lentelę apie modernizuojamo turto nusidėvėjimą arba pakartotinai naudojamo turto vertę, registruotą balanse finansiniais metais prieš projekto pradžią. Kaip užpildyti šią verslo plano dalį, jei investicijomis nebus nei įvairinama veikla, nei keičiamas gamybos procesas, o bus didinami įmonės pajėgumai?

Pagal Aprašo 4.12 p., tinkama investicija yra investicija į materialųjį ir nematerialųjį turtą, susijusį su esamos įmonės pajėgumo didinimu, įmonės produkcijos įvairinimu, kai įmonė ima gaminti naujus produktus, arba esamos įmonės bendro gamybos proceso esminiu keitimu.

Jei projektas skirtas esamos įmonės pajėgumų didinimui, verslo plano 4.9 dalyje pateikiamų lentelių pildyti nereikia, užtenka pateikti paaiškinimą, kad bus didinami gamybiniai pajėgumai.

Taip pat nereikia pateikti ir modernizuojamo turto nusidėvėjimo skaičiavimo, jei įmonė iš esmės keičia gamybinį procesą, nes šis reikalavimas pagal atnaujintą Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A32017R1084>) taikomas tik didelėms įmonėms. Tokiu atveju verslo plano 4.9 dalyje taip pat reikia nurodyti, kad investicija skirta gamybos proceso esminiam keitimui.

Jei investicija skirta esamos įmonės veiklai įvairinti, kai įmonė ima gaminti naujus produktus, prašome užpildyti verslo plano 4.9.2 lentelę ir detalizuoti pakartotinai naudojamą turtą (turtą, kuris naudojamas ir seno, ir naujo produkto gamybai).

¹ 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 3 prioriteto „Smulkiųjų ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ priemonės Nr. 03.3.1-LVPA-K-854 „Pramonės skaitmeninimas LT“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 2, patvirtintas Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2020 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 4-147.

² <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/cac71e10fd4311e3b62ec716086f051f?jfwid=18117li1ig>

³ 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius

⁴ EVRK 2 red. 2 priedo „Gamybos procesą užsakančių (outsourcing) vienetų klasifikavimo taisyklės ir apibrėžimai“ 2 dalyje pateikiama tokia klasifikacija:

Apdirbamosios gamybos proceso dalies užsakomoji veikla

Apdirbamosios gamybos proceso dalį užsakovas paveda atlikti rangovui.

Klasifikavimo taisyklės. Laikoma, kad užsakovas pats vykdo visą gamybos procesą.

Rangovas klasifikuojamas kaip vienetas, savo sąskaita gaminantis tokias pat prekes arba teikiantis tokias pat paslaugas.

Viso apdirbamosios gamybos proceso užsakomoji veikla (i)

Užsakovas, kuriam priklauso pagrindinės žaliavos, sudaro sutartį su kitu vienetu visam apdirbamosios gamybos procesui vykdyti.

Klasifikavimo taisyklės. Užsakovas, kuriam priklauso ir pagrindinės žaliavos (pvz., audiniai ir sagos – drabužiams, mediena ir metalinės dalys – baldams gaminti), ir galutinė produkcija, tačiau gamybos procesui vykdyti yra sudaręs sutartis su rangovais, klasifikuojamas toje C sekcijos (Apdirbamoji gamyba) klasėje, kuriai priskiriamas visas gamybos procesas. Rangovas klasifikuojamas kartu su vienetais, savo sąskaita gaminančiais tokias pat prekes.

Viso apdirbamosios gamybos proceso užsakomoji veikla (ii)

Užsakovas, kuriam nepriklauso pagrindinės žaliavos, sudaro sutartį su kitu vienetu visam apdirbamosios gamybos procesui vykdyti.

Klasifikavimo taisyklės. Užsakovas, kuriam nepriklauso pagrindinės žaliavos, tačiau yra sudaręs sutartį su kitu vienetu gamybos procesui vykdyti, priklausomai nuo veiklos ir konkrečios parduodamos prekės yra klasifikuojamas G sekcijoje (Didmeninė ir mažmeninė prekyba) jeigu jis vykdo tik šią veiklą. Jeigu užsakovas vykdo ir kitas veiklos rūšis, jis klasifikuojamas, remiantis pridedamosios vertės principu, G arba kitose sekcijose.

Rangovas klasifikuojamas su vienetais, savo sąskaita gaminančiais tokias pat prekes.

O prie šio priedo terminologijos apibrėžiamos užsakovo ir rangovo sąvokos taip:

Užsakovas. Vienetas, sudarantis sutartį su kitu vienetu (rangovu) tam tikroms užduotims vykdyti, pvz., atlikti tam tikras gamybos proceso operacijas arba netgi visą gamybos procesą, teikti įdarbinimo ar kitas verslui būdingas paslaugas.

Rangovas. Vienetas, sutarties su užsakovu pagrindu vykdomas tam tikras užduotis, pvz., atliekantis tam tikras gamybos proceso operacijas arba netgi visą gamybos procesą, teikiantis įdarbinimo ar kitas verslui būdingas paslaugas.